

Převod včelstva na jinou rámkovou míru (Josef Kala, 3/2005)

Pro převod včelstva na jinou rámkovou míru je celá řada metod. Myslím, že pro rozhodnutí, kterou zvolit je třeba uvážit celou řadu aspektů. Pro moji volbu byly podstatné tyto:

1. Na lesním stanovišti jsem měl již několik roků včelstva v utepených nástavcích na 11 rámků 39x24. Včelstva byla zimována většinou ve dvou nástavcích – byla tedy poměrně silná.
2. Neměl jsem záruku, že se ke včelstvům dostanu vždy, když by to bylo třeba. Proto jsem volil období, kdy nebudu muset podporovat stavbu díla intenzivním přísunem krmiva. V mých podmínkách obvykle začne intenzivní snůška po rozkvětu třešně trvá bez přestávek až do odkvětu řepky. V té době je také přirozená stavební schopnost včelstva nejvyšší.
3. Plásty 39x24 jsem tímto způsobem chtěl zužitkovat jako medníkové a ze včelstev je ještě v této sezóně odstranit. V doletu včelstev byl velký lán řepky o jejíž lahodný med jsem nechtěl přijít.
4. Půdorysné rozměry mých vysokých nástavků jsou téměř totožné s půdorysem NN Optimál.
5. Chtěl jsem co nejdříve sledovat přirozený spád roztočů na zasítovaném dnu.
6. Neměl jsem do začátku ani jeden plást rámkové míry 42x17.
7. Nechtělo se mi pracně rozřezávat dílo 39x24 a vkládat ho do rámků 42x17.

Při první příležitosti po rozkvětu třešně jsem mezi nástavky 39x24 vložil 1 NN kompletně vystrojený mezistěny takto: Včelstvo jsem odsunul stranou, na původní místo dal dno Optimál. Původně horní vysoký nástavek se zbytky zásob a velkou rozlohou plodu přišel dospod, na něj NN Optimál a na to původně spodní vysoký nástavek. Byl jsem na pochybách, zda tím včelstva „nepodtrhnu“ v rozvoji, protože náhle byla celistvost plodového tělesa narušena mezerou více než 18cm. Zhruba za týden jsem se dostal ke včelstvům znovu a pouhým nahlédnutím zjistil, že prostřední plasty nízkého nástavku už jsou pěkně postaveny a dokonce i z části zaklady. Z plástů 39x24 se líhla záplava mladušek, tak jsem trochu riskantně přidal další nízký nástavek s

mezistěnami. Převěsil jsem do něj jeden nově postavený a už zakladený plást. Jak se však za další týden ukázalo, to už bylo příliš – z osmi včelstev tento zákrok tři včelstva nezvládla a musel jsem je opět zúžit na sestavu 1 vysoký nástavek, na něm NN a pak zas vysoký nástavek.

Zbývajícím pěti včelstvům jsem hned následující týden přeuspořádal nástavky takto:

Na zasítované dno Optimál oba nástavky NN Optimál, mřížku a na to oba vysoké nástavky. Při tom jsem zjistil, že krajní plásty v NN nejsou zcela dostavěny. Tak jsem do spodního NN vložil blíže ke středu (asi jako třetí a devátý) stavební rámeček (bez mezistěny) a mezi ně zaplodované plásty. Zbývajících plodových a ty nejlépe postavené jsem uspořádal do druhého NN. Tím jsem se snažil donutit matku k plodování na nově postaveném díle a zmírnit její touhu přejít s plodováním na starší plásty vysokých nástavků.

Pět z osmi včelstev převáděných od rozkvětu třešně do konce řepky na NN míru 17cm Optimál postavilo téměř kompletně na mezistěnách 3 nástavky (včetně 2-3 stavebních pro trubčí plod v nejnižším NN).

Zbývají tři včelstva postavila po dvou NN. Na obrázku pořízeném asi 5.6. je vpravo vidět kombinace nízkých a vysokých nástavků. Zajímavé je také množství stavby v podmetu, přestože včelstvo mělo dostatek příležitosti stavět na mezistěnách. V dolní části obrázku jsou vidět NN plásty se zavíčkovaným medem.

Průměrný výnos květového medu byl téměř 41kg - nebyla však zpozorována souvislost výnosu medu s počtem postavených mezistěn. Podobný byl průměrný výnos i z ostatních včelstev v úlech 39x24.